

צבא ההגנה לישראל

בית המשפט הצבאי ביהודה
4916/12, 4915/12

בפני כב' הנשיא: סא"ל מנחם ליברמן
בפני כב' השופטת: רס"ן הילית בר און – ביבר
בפני כב' השופט: רס"ן סמזר שגוג

התביעה הצבאית

(באמצעות ב"כ סרן אבישי קפלן)

נגד

1. מוחמד חאמד עבד אלעזיז חאמד חמאמרה - (להלן - "מוחמד או מוחמד חאמד")
(באמצעות ב"כ עו"ד מוחמד שאהין)
2. ע"א חמיד ע"א חמיד סאמי חמאמרה - (להלן - "ע"א חמיד")
3. אסמעיל אברהים עלי חמאמרה - (להלן - "אסמעיל")
4. רמאח יונס ע"א פתאח חמאמרה - (להלן - "רמאח")
(באמצעות ב"כ עו"ד אחלאם חדאד)

חקיקה שאזכרה:

[צו בדבר הוראות ביטחון \[נוסח משולב\] \(יהודה והשומרון\) \(מס' 1651\), תש"ע-2009: סע' 212\(3\)](#)
[חוק העונשין, תשל"ז-1977: סע' 40](#)

מיני-רציו:

* בית המשפט הצבאי גזר על הנאשמים – תושבי האזור, שהורשעו בארבע עבירות של יידוי אבנים לעבר כלי רכב נוסע עונשים לתקופה ממושכת. נפסק, כי דפוס הפעולה הקבוע והמצב הביטחוני השורר באזור הם הסיבה להחמרה בענישה באזור ודברים אלה מחייבים את בית המשפט לשקול במסגרת שיקולי הענישה את הרתעת הרבים.
* עונשין – ענישה – מדיניות ענישה: יידוי אבנים

בית המשפט נדרש לגזור את דינם של הנאשמים שהורשעו בהכרעת הדין בארבע עבירות של יידוי אבנים לעבר כלי רכב נוסע, לפי סעיף 212(3) לצו בדבר הוראות ביטחון תחת עבירות שעניינן ניסיון לגרימת מוות בכוונה.

בית המשפט פסק כלהלן:

במקרה זה התכונן ליידות אבנים לעבר רכבים חולפים בסמוך למקום מגוריהם של הנאשמים היה ספונטאני והתרחש אך פרק זמן קצר מאוד לפני שבני החבורה החלו ליידות אבנים.

הסיבות שהביאו את הנאשמים לבצע את העבירה היו מניעים אידיאולוגיים ורצונם של בני החבורה "לנקום ביהודים" בעקבות מבצע "עמוד ענן" בעזה.

מדיניות הענישה אינה ברורה דיה. נפיצות העבירות באזור, דפוס הפעולה הקבוע והמצב הביטחוני השורר באזור הם הסיבה להחמרה בענישה באזור ודברים אלה מחייבים את בית המשפט לשקול במסגרת שיקולי הענישה את הרתעת הרבים.

מתחם העונש ההולם במקרים בהם היו מספר פגיעות בכרב נוסע במהלכו של אירוע אחד, כשהעברייני הינו קטין, צריך להיות בין 3 שנים לריצוי בפועל ל-10 שנים לריצוי בפועל. לגבי עבריינים בגירים, המתחם הינו בין 4 שנים בפועל ל-12 שנים בפועל, בהתאם למידת הנזק שנגרם הן לרכוש והן לנוסעים ברכב.

ג ז ר ד ין

השופט רס"ן סמזר שגוג:

הכרעת הדין

1. לאחר ניהול משפט הוכחות, הורשע כל אחד מהנאשמים, בהכרעת הדין אשר ניתנה ביום 29/01/15, בארבע עבירות של **יידוי אבנים לעבר כלי רכב נוסע**, לפי [סעיף 3\)212](#) לצו בדבר הוראות ביטחון תחת עבירות שעניינן ניסיון לגרימת מוות בכוונה.
2. ארבעת הנאשמים הורשעו בכך שבשעות הערב, ביום 20/11/12, נפגשו עם חברם, עלי ע"א שאכר חמאמרה (להלן - "עלי"), בביתו של ע"א חמיד בכפר חוסאן.
3. במהלך המפגש החליטו לצאת יחדיו לכביש הסמוך לכפר חוסאן וליידות אבנים לעבר רכבים ישראלים כנקמה ביהודים בעקבות מבצע "עמוד ענן" בעזה.
4. בהמשך לתכנון זה יצאו הארבעה לכביש והגיעו לאזור המכונה אלמשאהד, במטרה לממש את תוכניתם. שם התמקמו במרחק מטרים בודדים מהכביש, באזור מואר, כשהם מצוידים באבנים, והחלו לידות אבנים ובקבוקי זכוכית לעבר רכבים ישראלים שחלפו במקום ופגעו בארבעה מהם.
5. האבנים אותם יידו הנאשמים פגעו באוטובוס ירוק בו נהג אותה העת אברהם בבילה בעודו נוסע לכיוונם, וכתוצאה מפגיעת האבנים, נופצו השמשה הקדמית של האוטובוס וכן השמשה הימנית, הסמוכה לדלת הנהג (הדלת הקדמית). כמו כן, פגעו ברכב מסוג מרצדס ספרינטר, בו נהג אותה העת חי עריבי איבגי וכתוצאה מפגיעות האבנים נופצו שמשות דלת הנהג, נפגעו פניו של חי איבגי ונגרמו לו חתכים ושריטות בפניו. בעקבות האמור, חי איבגי אף נזקק לטיפול רפואי.
6. בנוסף, האבנים אשר נזרקו על ידי הנאשמים פגעו ברכב מסוג שברולט, בו נהגה באותה העת נטע שרעבי (להלן - "נטע שרעבי"), וכתוצאה מפגיעות האבנים נגרמו פגיעות לגוף הרכב.

7. האירוע האחרון בו הורשעו הנאשמים הוא ייזוי האבנים לעבר רכב מסוג מזדה, בו נהגה אותה העת מירב ויצמן – קלה (להלן- "מירב"), ועימה נסעה אימה ציונה קלה (להלן- "ציונה"). אחת האבנים אשר יידו הנאשמים פגעה בשמשה הקדמית של הרכב. כתוצאה מפגיעת האבן הנ"ל נופצה השמשה הקדמית של הרכב והאבן פגעה בראשה ובפניה של ציונה קלה, וגרמה לה לפגיעה קשה בראשה, לשברים בפנים, לריסוק הלסת, וכן נגרם לה דימום פנימי רב בראשה. בהמשך לפגיעה, הובהלה ציונה קלה לבית החולים, ליחידת טיפול נמרץ, בעודה מונשמת ומורדמת וסובלת מפגיעות חמורות בראשה. ציונה, הייתה מחוסרת הכרה, מורדמת ומונשמת, במשך כשבועיים. האבן הוגשה כראיה לבית המשפט, ומדובר בחפץ שגודלו משמעותי, בגודל משוער של 18*15*5. יש באבן בגודל הזה פוטנציאל נזק עצום, כפי שהוכח לדאבון הלב במקרה הנוכחי.
8. ביום 18/03/15, התקיימה ישיבת טיעונים לעונש. מטעם התביעה העידה מיכל קלה בן חמו, אחת מארבע בנותיה של ציונה והיא סיפרה על הפציעה של אמה ועל השלכותיה של הפציעה על כלל המשפחה. מיכל ציינה כי חייהם של בני משפחת קלה לא חזרו להיות כפי שהיו עובר לאירוע וכי אמה הפכה לשבר כלי. מיכל סיפרה שלפני האירוע המצער, ציונה הייתה אישה דומיננטית ומלאת חיים אשר ניהלה את יומנו של בעלה איציק, שהינו זמר מפורסם והייתה עמוד התווך במשפחתה. עוד סיפרה מיכל, כי כיום, ציונה מתקשה בהתנהלות היומיומית וכי היא סובלת מהתפרצויות זעם ומעדיפה להיות לבדה מאשר לבלות עם משפחתה ונכדיה, כפי שנהגה לעשות עובר לפציעתה. באשר לאחותה, מירב, אשר היתה עם ציונה ברכב בעת קרות האירוע, סיפרה מיכל, כי מאז האירוע היא לא חזרה לעצמה וכעת היא מטופלת על ידי פסיכולוג ופסיכיאטר.
9. נוסף על כך, הגישה התביעה את גיליונות ההרשעות הקודמות ופסקי דין קודמים של הנאשמים מוחמד חאמד ו-ע"א חמיד מאמרה.
10. מטעם ההגנה העידו אביו של אסמעיל חמאמרה, הוריו של ע"א חמיד, אימו של רמאח ואימו של מוחמד חאמד.
11. אביו של אסמעיל ציין, כי העניק חינוך טוב לבנו וכי הוא ביחסים טובים עם תושבי ביתר וחלק מהם באים לרכוש חומרי בניין מהחנות שבבעלותו וכי בכוונתו לפעול לשיקום בנו לאחר שישתחרר מהכלא.
12. הוריו של ע"א חמיד ציינו, כי בנם קיבל חינוך טוב בבית, כי עבד עם יהודים מגיל צעיר ואף נהג לארחם בביתם וכי לאחר שחרורו מהכלא, ברצונם למצוא לו עבודה, לבנות לו בית ולחתנו על מנת לשקמו.
13. אימו של רמאח העידה, כי הוא הבכור מבין ששת אחיו וכי הוא מסייע לה בגידול אחיו הקטנים ושיחסייהם עם תושבי ביתר הינם טובים. עוד ציינה כי חסרונו מורגש בבית וכי לאחר שחרורו של רמאח מהכלא היא ואביו, ישגיחו עליו וישקמו אותו.
14. אימו של מוחמד חאמד ציינה כי יחסייהם עם תושבי ביתר הינם טובים ואף בעלה הינו חבר של אחד מאחיה של ציונה. היא ביקשה, כי בית המשפט יסתפק בימי מעצרו כענישה מספקת, על מנת שעם שחרורו יחזור ללימודיו.

15. **בסיכומיה לעניין העונש**, ציינה התביעה כי חופש התנועה ותחושת הביטחון נפגעים באורח קשה לאור הסכנות הטמנות בידי אבנים לעבר המשתמשים בדרכים הציבוריות. כמו כן, "מרקם החיים העדין" כלשון התובע, בין יהודים לערבים נפגע. התובע הוסיף, כי מקרים דוגמת זה שלפנינו, ממחישים היטב את גודל הסיכון הנשקף למשתמשים בדרכים הציבוריות באזור. התובע ביקש כי בית המשפט ישית עונש שלא יפחת מ-20 שנות מאסר על כל אחד מהנאשמים וטען כי "כל ארבעת הנאשמים היו חלק מרכזי בביצוע העבירה בהחלטה משותפת של כולם, כולם היו במעגל הפנימי של ביצוע העבירה" והתובע הדגיש כי אף אם התכנון לזרוק אבנים לעבר כלי רכב נוסעים היה ספונטאני, הרי שהנאשמים תכננו את זריקת האבנים ולפיכך הלכו יחדיו לעבר הכביש הראשי וביצעו את זממם. לדידו של התובע אין להתעלם מכך שקדם תכנון למעשה ושזריקת האבנים לא באה כתגובה לאירוע מסוים אליו נקלעו. התובע ביקש להדגיש, כי חרף כך שהנאשמים היו קטינים בעת ביצוע העבירות, הם היו קרובים לגיל 18 שנים ולכך חשיבות רבה לטעמו, שכן היו קרובים לגיל הבגרות והבינו היטב את המשמעות של מעשיהם ואת הסיכונים הפוטנציאליים הטמונים בהשלכת אבנים לעבר כלי תחבורה נוסעים. לשיטת התביעה, אין להתעלם מכך שהנאשמים לא הביעו חרטה על מעשיהם.

16. התובע הפנה לע' [1109/13 צדאם שראב נ' התוב"צ](#), [פורסם בנבו] שם נקבע כי מתחם הענישה בעבירות של זריקת אבנים לעבר רכב לא ממוגן, שגרמה לפציעה שאינה חמורה, נע בין 20 חודשים ל-4 שנים. בסופו של יום הוטלו על המערער 18 חודשים לריצוי בפועל לצד מאסר מותנה, קנס ופיצויים למתלונן, תוך סטייה ממתחם העונש ההולם וזאת מאחר שנקבע שהמערער ניהל חיים נורמטיביים בשנים שחלפו מאז ביצוע העבירה ולא חזר לסורו. עוד הפנה התובע לע' [33/03 התוב"צ נ' עמאר אלבכרי ואיימן אלבכרי](#), [פורסם בנבו] שני אחים אשר היו בני 24 ו-26 שנים בעת קרות האירוע, השליכו אבנים לעבר כלי רכב שונים ופגעו בהם ובעקבות כך נפגע אחד הנהגים ונגרמו לו שברים בגולגולת ולאחר כארבע שנים נפטר (לא הורשעו בגרימת מותו משהקשר הסיבתי לא הוכח). שם הוטלו עליהם עונשים של 17 שנות מאסר בפועל ועוד 3 שנות מאסר על תנאי.

17. במסגרת הטעונונים לעונש ציין סגורו של מוחמד חאמד, עו"ד מוחמד שאהין, כי מרשו יצא בלי תכנון ובאופן ספונטאני לזרוק אבנים ושהאבן שהוא זרק לא הייתה זו שפגעה. הסגור טען כי לא ניתן לעמוד על מצבה הבריאותי העדכני של ציונה וזאת משום שהתביעה לא הביאה לעדות את הרופאים אשר מטפלים או טיפלו בה ושעדותה של מיכל, בתה של ציונה הינה בבחינת עדות מפי השמועה וביקש לא לייחס לה משקל, בכל הנוגע למצבה הבריאותי של ציונה.

18. עורכת הדין אחלם חדאד, ציינה כי העבירות בוצעו בתקופת מבצע "עמוד ענן" בעזה ויש להתחשב באווירה הכללית אשר שררה באזור באותה העת. הסגורית ציינה עוד, כי לא ניתן להצביע באופן מדויק על הנזקים אשר נגרמו לרכבים שנפגעו ולנוסעיהם וכי המקרה החרוג באירוע זה הוא פציעתה של ציונה.

19. הסגורית הפנתה לפסיקה, הן מהאזור והן מבתי משפט בישראל, וציינה כי מהפסיקה של בית המשפט העליון ניתן ללמוד על רמת הענישה הראויה במקרים דוגמת זה שלפנינו. הסגורית הגישה את [ע"פ 5107/14 פלוני נ' מ"י](#), פורסם בנבו, שם בית המשפט העליון אישר עונש של 22 חודשי מאסר בפועל לצד

מאסר מותנה, קנס ופיצוי אשר הוטלו על קטיין בן 14.5 שנים אשר נטל חלק ביידוי אבנים לעבר מכוניות חולפות של יהודים לאחר השלכת בקבוקי תבערה על הכביש אשר גרמו להאטת כלי רכב וכתוצאה מכך, פעוטה כבת שנתיים נפגעה בראשה, איבדה את הכרתה ונגרם לה שבר בגולגולת וחתכים בקרקפת. עוד הגישה הסנגורית את [ע"פ 3050/13, פלוני נ' מ"י](#) [פורסם בנבו], שם הוטלו עבודות שירות למשך 250 שעות מאסר מותנה ופיצוי למתלונן, על קטיין בן 17 ו-11 חודשים שיידה אבנים יחד עם אחרים לעבר רכבו של המתלונן בחניה, בעוד האחרון יושב ברכב עם בת זוגו; נזק כבד נגרם לרכב והמתלונן נפצע משברי זכוכית בידו ובאצבעו.

20. הסנגורית טענה כי העונש הראוי להטיל על הנאשמים הוא תקופת מעצרים.

21. בדברם האחרון, ציינו הנאשמים כי הם מבקשים להשתחרר ממעצר, לשוב לביתם ולחיות חיים נורמטיביים. מוחמד חאמד ציין כי הוא רוצה להשאיר מאחור את "חיי יידוי האבנים", אסמעיל ביקש להדגיש כי הוא מכבד את החלטת בית המשפט על אף שמי שיידה את האבן הינו מישהו אחר ואיחל החלמה לציונה, כך גם רמאח אשר הוסיף כי הכלא אינו מקום טוב ואילו ע"א חמיד ציין, כי הם מתחרטים על מה שקרה ושהוא רוצה לחזור לחיק משפחתו ולהמשיך את לימודיו באוניברסיטה.

דיון והכרעה

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

22. במקרה שלפנינו, הערכים החברתיים שנפגעו הם בראש וראשונה שלמות הגוף, הנפש והרכוש, תחושת הביטחון של הנוסעים בכבישים הציבוריים באזור, חופש התנועה ולבסוף כפועל יוצא מכל אלה, ביטחון האזור.

23. במקרה שלפנינו התכנון ליידות אבנים לעבר רכבים חולפים בסמוך למקום מגוריהם של הנאשמים היה ספונטאני והתרחש אך פרק זמן קצר מאוד לפני שבני החבורה החלו ליידות אבנים.

24. כל אחד מארבעת הנאשמים יידו אבנים יחד עם עלי חמאמרה לעבר הרכבים החולפים, כאמור בהכרעת הדיון, ועל כן חלקו של כל אחד מהם הנו משמעותי.

25. הנזק שהיה **צפוי** להיגרם מיידוי האבנים לעבר רכב נוסע במהירות רבה בכביש בין-עירוני ממרחק קצר הינו רב, שכן נשקפת סכנה לשלומם של הנוסעים בכלי הרכב והם עלולים לקפח את חייהם.

26. למעשה, הנזק שנגרם לציונה ופציעתה באורח קשה על ידי הנאשמים, נותנים אותותיהם עד ימים אלה על חייה של ציונה וחיי משפחתה, כפי שתיארה בתה מיכל בעדותה. חייהם לא ישובו עוד להיות כפי שהיו. מלבד פציעתה הקשה של ציונה, נגרמו פציעות קלות יותר למספר אנשים נוספים ונזק לרכוש, כפי שתואר לעיל.

27. הסיבות שהביאו את הנאשמים לבצע את העבירה היו מניעים אידיאולוגיים ורצונם של בני החבורה "לנקום ביהודים" בעקבות מבצע "עמוד ענן" בעזה.

28. ברי, כי הנאשמים הבינו היטב את משמעות הדברים אשר עשו. הם עמדו בצד הכביש כאשר הם קרובים אליו ושלטו באופן מלא במעשיהם, וברי כי לא הייתה התגרות מצד מי מהנפגעים.

29. בנדון דידן, ראוי לקבוע כי חומרה יתרה טמונה בעובדה כי יידוי האבנים בוצע על ידי הנאשמים בצוותא, ממרחק של מספר מטרים מהכביש לעבר רכבים שהיו בתנועה, כאשר אותם רכבים אינם מוגנים. אשר לשיקולי הקולא, ניתן לומר שהעבירה בוצעה לאחר התארגנות ספונטאנית ושלא במסגרת חברות בארגון בלתי חוקי. נוסף על כך, לא הובאו ראיות על ידי התביעה בכל הנוגע לנזקים שנגרמו לכלי הרכב, ועל כן, אין כל נתון אשר בכוחו לשפוך אור על גובה הנזק שנגרם לכל רכב ורכב.

רמת הענישה

30. [ע' 33/03 התוב"צ נ' עמאר אלבכרי ואיימן אלבכרי](#) [פורסם בנבו] – אשר נסקר לעיל.

31. [ע' 3567/09 התוב"צ נ' מוחמד אלוחש וערעור שכנגד](#) [פורסם בנבו] – בית המשפט לערעורים החמיר בעונשו של המערער, שהיה קטין על סף הבגירות, והטיל עליו 9 שנות מאסר בפועל. בערכאה הראשונה, הוטלו על המערער 6 שנות מאסר לריצוי בפועל. המערער הקים חוליה שמטרתה הייתה להשליך בקבוקי תבערה לעבר מכוניות ישראליות ובאירוע בו נטל חלק, נוסעת רכב נפגעה בפניה מאבן אשר השליך ובעקבות כך סבלה מפגיעה בראיה והשמיעה, ומאובדן חוש הריח והטעם ואובדן תחושה בפנים.

32. [ע' 2901/09 התוב"צ נ' וסים עויס ואח'](#) [פורסם בנבו] – בית המשפט לערעורים אישר עונשים של 40 חודשים (קטין בעת ביצוע העבירה המרכזית), 52 חודשים ו-5 שנים לריצוי בפועל בעניינים של המערערים. שלושתם הורשעו בעבירה מרכזית משותפת של זריקת אבנים לעבר רכב בו נסעו בני משפחה ואחת הנוסעות נפגעה בחזה ובזרועה מאבן אשר חדרה דרך חלון שמשות הרכב. כמו כן, בני החבורה הורשעו בגין שורה של עבירות נוספת ושונות שכל אחד ואחד מהמערערים ביצע. בית המשפט לערעורים ציין שהעונשים האמורים לעיל מצויים בתוך מתחם הענישה האפשרי בנסיבות העניין.

33. [ע' 1109/13, צדאם שראב נ' התוב"צ](#) [פורסם בנבו] אשר נזכר לעיל - בבית המשפט קמא, הוטלו על המערער 30 חודשים לריצוי בפועל ובית המשפט לערעורים התערב בעונש וגזר עליו 18 חודשי מאסר בפועל. המערער שם היה קטין כבן 17 וחצי שנים בעת ביצוע העבירה. הוא הורשע בזריקת אבנים לעבר ארבעה רכבים ישראלים ממרחק של מטרים ספורים. כתוצאה מיידוי האבנים נפגע אחד מנוסעי הרכבים וידו נשברה ונגרמו נזקים לרכב אשר הושבת בעקבות "אובדן מוחלט". בית המשפט לערעורים התייחס למדיניות הענישה בעבירה של זריקת אבנים לעבר כלי תחבורה נוסע וציין כי "קשה להצביע על מדיניות ענישה ברורה" וכי "ניתן להבין כי בתי המשפט נותנים משקל רב להיותו של נאשם קטין.... וכי חומרת העונשים עומדת ביחס ישר לחומרת הפגיעה ולגודל סבלו של הקורבן". כב' שופט רונן עצמון קבע שם כך- "אני סבור כי מתחם העונש ההולם לעבירה של יידוי אבנים בידי קטין על סף בגירות, לעבר רכב לא מוגן שנע בכביש מהיר, ואשר הסתיימה בפגיעה שאינה מן החמורות – צריך להיות בין 20 חודשי מאסר בפועל לבין 4 שנות מאסר בפועל. ככל שהקטין צעיר יותר, וסיכויי שיקומו טובים יותר, יכול מתחם העונש להתחיל נמוך יותר. ככל שמדובר באדם בוגר ומחושב יותר, וככל שהפגיעה תהיה חמורה יותר, ינוע מתחם העונש ההולם כלפי מעלה, עד שבמקרים הקיצוניים ביותר יהיה חלקו העליון קרוב לעונש המרבי הקבוע בחוק".

34. [בע' 1198/13 עאדל שחאדה ואח' נ' התוב"צ וערעורים שכנגד](#) [פורסם בנבו] - אישר בית המשפט לערעורים עונש של 4 שנות מאסר לריצוי בפועל למי שנטלו חלק ביידוי אבנים מאסיבי לעבר שלושה כלי רכב חולפים בכביש חוצה שומרון. כתוצאה מחדירת אחת האבנים את שמשות אחד הרכבים, נפגעה ילדה בראשה ונגרם לה שבר דחוס בגולגולת ודימום והיא נזקקה לניתוח ואשפוז. יודגש, כי המערערים, שהיו **בגירים**, זוכו בבית המשפט קמא לאחר ניהול הוכחות מעבירה של ניסיון לגרימת מוות בכוונה אשר בגינה הועמדו לדין ותחתיה הורשעו בעבירה של יידוי אבנים לעבר כלי תחבורה נוסע.

35. [בע' 2537/12 איהאב משעל נ' התוב"צ](#) [פורסם בנבו] - אושר על ידי בית המשפט לערעורים, ברוב דעות, עונש של 8 שנות מאסר בפועל שהוטל על קטיין שטרם מלאו לו 15 שנים אשר ביצע עבירה של יידוי אבנים לעבר כלי תחבורה נוסע **ואחת האבנים ניפצה את חלון הרכב וחדרה לתוכו, פגעה בכף ידה של נוסעת וגרמה לשבר באצבעה**. המערער הורשע בעבירות חמורות נוספות של **השלכת בקבוקי תבערה** לעבר כלי רכב ישראלים בכביש הראשי הסמוך לעזון, **סחר בציוד מלחמתי** על כך שקיבל לידיו שני רובי ציד, שבהם השתמש לאחר מכן לביצוע ירי לעבר עמדות צה"ל, **ניסיון לגרימת מוות בכוונה** בכך שיחד עם אחרים ירה מרובה ציד, מטווח של כ- 50 מטרים, לעבר עמדה של צה"ל ושני פרטים של **ירי לעבר אדם** על כך שבשתי הזדמנויות שונות, התקרב עם חברו לעבר עמדות צה"ל, כשהשניים חמושים בשני רובי ציד וירו מרובי הציד לעבר עמדת צה"ל. באחד המקרים השיבו כוחות צה"ל אש לעבר היורים, אך לא נגרם נזק כלשהו.

36. [ע"פ 3050/13 פלוני נ' מ"י](#) [פורסם בנבו] - אשר נסקר לעיל.

37. [בע"פ 5107/14 פלוני נ' מ"י](#) [פורסם בנבו] - אשר נסקר לעיל.

38. מהפסיקה אשר נסקרה לעיל, הן באזור והן בבתי המשפט בישראל, עולה כי מדיניות הענישה אינה ברורה דיה. לטעמי, נפיצות העבירות באזור, דפוס הפעולה הקבוע והמצב הביטחוני השורר באזור הם הסיבה להחמרה בענישה באזור ודברים אלה מחייבים את בית המשפט לשקול במסגרת שיקולי הענישה את **הרתעת הרבים**.

39. טרם אגש לבחון היכן למקם את עונשו של כל אחד מהנאשמים ביחס למתחם הענישה, אדגיש, כי מאחר שבכתב האישום מתוארים ארבעה אירועים של יידוי אבנים, אשר התרחשו באותו מעמד ובאותו פרק זמן ולמעשה מהווים מסכת עובדתית אחת ואירוע אחד מתמשך ולאור עתירת התביעה, מצאתי לגזור את עונשם של הנאשמים בגינם, כמקשה אחת ([סעיף 40יג לחוק העונשין](#)). על כן, לטעמי יש לקבוע מתחם ענישה לאירוע כולו ולאחר מכם לגזור את עונשם של הנאשמים על פי המתחם שייקבע.

40. אני סבור כי מתחם העונש ההולם במקרים בהם היו מספר פגיעות בכרב נוסע במהלכו של אירוע אחד, כשהעברייני הינו קטיין, צריך להיות בין 3 שנים לריצוי בפועל ל-10 שנים לריצוי בפועל. יודגש, כי ככל שהפגיעה היא ברכוש בלבד, העונש יהיה ברף התחתון ואילו במקרים של פגיעה, בית המשפט יקבע את

העונש על פי חומרתה והסבל שנגרם לקורבן. מובן, כי על בית המשפט לשקול הן את גילו של הנאשם בעת ביצוע העבירה ומידת קרבתו לגיל הבגרות והן את סיכויי השיקום שלו.

41. לגבי עבריינים בגירים, לטעמי המתחם הינו בין 4 שנים בפועל ל- 12 שנים בפועל, בהתאם למידת הנוק שנגרם הן לרכוש והן לנוסעים ברכב.

42. ראוי להדגיש, כי במקרה שלפנינו, אין ספק, כי עיקר חומרת מעשיהם של הנאשמים טמון באותה עבירה אשר כתוצאה ממנה נפצעה גברת ציונה קלה. אירוע זה, ממחיש היטב את הקלות בה מעשה כזה עלול להתדרדר לאירוע עברייני המקפל בתוכו סיכון של ממש לחייהם ולשלמות גופם של נוסעים תמימים בכבישי האזור.

43. שמעתי את עדותה הקשה של מיכל קלה, בתה של הגברת ציונה קלה ואחותה של מירב, אשר היתה עם אמה בעת קרות האירוע. התרשמתי כי מצבה הפיזי של הנפגעת הנו קשה וכי הדבר משפיע באופן דרמטי על חייה וכי מתקשה היא ביומיום עד מאוד ולעולם לא תחזור להיות אותה רעיה, אמא וסבתא כפי שהיתה עובר לאירוע הקשה. כמו כן, הנפגעת נמצאת במעקב מתמיד של רופאים ומומחים בתחום הנפש. עוד למדתי מעדותה של מיכל, כי אחותה, מירב, סובלת אף היא מקשיים ונוקת לטיפול.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

44. לא נגרמו נזקים למי משלושת הנאשמים האמורים שניתן להצביע עליו, מלבד זה שהינם נעדרים מספסל הלימודים מזה כשנתיים.

45. בדברם האחרון הביעו הנאשמים חרטה מסוימת וביקשו לחזור לחיק משפחותיהם על מנת להשתקם ולחיות חיים נורמטיביים.

46. הנאשמים ניהלו משפט הוכחות שבסופו זוכו מעבירות של ניסיון לגרימת מוות בכוונה, כך שלא ניתן לומר כי ניהלו הוכחות לשווא. בגדר כפירתם, ההגנה לא חלקה על כך שהנאשמים יידו אבנים ביום 20.11.12 לעבר הכביש בו נפגעו הרכבים המתוארים לעיל, אך לטענתם, הנאשמים ביצעו את מעשי יידוי האבנים מספר שעות עובר לאירועים המתוארים בכתבי האישום, ולא נגרם כל נזק כתוצאה ממעשיהם.

47. המחלוקת העיקרית בין הצדדים למעשה הייתה כפולה - האם האבנים אותם יידו הנאשמים אכן פגעו ברכבים המתוארים בכתבי האישום, או שמא מדובר באירועים שונים, כאשר אין לנאשמים קשר לפגיעות ולפציעות המתוארות על ידי התביעה. בנוסף, טענו הסנגורים שאף אם הנאשמים אכן ביצעו את המעשים המיוחסים להם בכתבי האישום, הרי אין במעשים אלה בכדי לבסס עבירה של ניסיון לגרימת מוות בכוונה, ולכל היותר ניתן היה להרשיעם בעבירה של יידוי חפצים לעבר כלי רכב.

48. מלבד הודאת ההגנה בכך שהנאשמים אכן יידו אבנים באותו יום, ההגנה גם הסכימה להגיש את כל חומר הראיות בתיק, למעט אמרותיו של העד עלי חמאמרה.

49. הנאשמים אסמעיל ורמאח, הינם ללא עבר פלילי.

50. מוחמד חאמד הורשע בעבר בגין עבירה של יידוי אבנים אשר בגינה תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בר הפעלה בן 4 חודשים. יודגש כי התביעה ביקשה את הפעלת המאסר המותנה כולו במצטבר לעונש בגין תיק זה. אומר כבר כעת, כי לאור חומרת המעשים בהם הורשע הנאשם וסמיכות הזמנים, בין שחרורו מהכלא ועד לביצוע העבירות בהן הורשע בתיק זה, לא מצאתי טעם שלא להיעתר לבקשת התביעה.

51. הנאשם הבגיר, ע"א חמיד, הורשע בעבר בעבירה שעניינה גניבה בלקיחה בחודש מאי בשנת 2011 ונגזרו עליו 5 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה.

52. שלושת הנאשמים, למעט ע"א חמיד, היו קטינים בעת ביצוע העבירות. ע"א חמיד היה בן כעשרים, וארבעה חודשים בעת ביצוע העבירה.

53. ניתן להתרשם מעדויות הורי הנאשמים אשר העידו לפנינו, כי חפצים הם שבניהם ישתקמו לאחר שחרורם מהכלא וכי מוכנים הם ליטול חלק אקטיבי בכך, הן בהשגחה ופיקוח על הנאשמים והן במתן כלים לבניהם על מנת לסייע להם לחזור ולהשתלב בחברה. עוד התרשמתי, כי משפחותיהם של ארבעת הנאשמים הן משפחות נורמטיביות החפצות בחיי שלום עם שכניהם היהודים ואינן דוגלות בשימוש באלימות.

54. לפיכך, לו דעתי הייתה נשמעת, היינו גוזרים על הנאשמים את העונשים הבאים –

על נאשם מס' 1 - מוחמד חאמד עבד אלעזיז חאמד חמאמרה –

1. מאסר בפועל בן 7 שנים בגין תיק זה.
2. הפעלת המאסר המותנה מתיק בימ"ש יהודה 2120/12, במצטבר לעונש בגין תיק זה.
- יוצא אפוא, כי על הנאשם לשאת מאסר בפועל בן 7 שנים ו-4 חודשים החל מיום מעצרו.**
3. מאסר מותנה בן 24 חודשים למשך 5 שנים מיום שחרורו לבל יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה או כל עבירה שעניינה זריקת חפצים או כל עבירה אחרת שיש בה כדי לסכן חיי אדם.
4. קנס כספי בסך 3,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתו. תשלום הקנס יהווה תנאי לשחרור. מס' שובר: 0105749514.

על נאשם מס' 2 - ע"א חמיד ע"א חמיד סאמי חמאמרה –

1. מאסר בפועל בן 8.5 שנים החל מיום מעצרו.
2. מאסר מותנה בן 24 חודשים למשך 5 שנים מיום שחרורו לבל יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה או כל עבירה שעניינה זריקת חפצים או כל עבירה אחרת שיש בה כדי לסכן חיי אדם.
3. קנס כספי בסך 3,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתו. תשלום הקנס יהווה תנאי לשחרור. מס' שובר: 0105749314.

על נאשם מס' 3 - אסמעיל אברהים עלי חמאמרה-

1. מאסר בפועל בן 7 שנים החל מיום מעצרו.
2. מאסר מותנה בן 24 חודשים למשך 5 שנים מיום שחרורו לבל יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה או כל עבירה שעניינה זריקת חפצים או כל עבירה אחרת שיש בה כדי לסכן חיי אדם.
3. קנס כספי בסך 3,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתו. תשלום הקנס יהווה תנאי לשחרור. מס' שובר: 0105749214.

על נאשם מס' 4 - רמאח יונס ע"א פתאח חמאמרה-

1. מאסר בפועל בן 7 שנים החל מיום מעצרו.
2. מאסר מותנה בן 24 חודשים למשך 5 שנים מיום שחרורו לבל יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה או כל עבירה שעניינה זריקת חפצים או כל עבירה אחרת שיש בה כדי לסכן חיי אדם.
3. קנס כספי בסך 3,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתו. תשלום הקנס יהווה תנאי לשחרור. מס' שובר: 0105749414.

האב"ד סא"ל מנחם ליברמן:

1. קראתי את חוות הדעת של חברי כבוד השופט שגוג, ומצאתי את עצמי מסכים עם כל מסקנותיו, למעט אחת. השופט שגוג ממליץ להטיל על מוחמד חמאמרה, כמו יתר הנאשמים הקטינים בתיק זה, 7 שנות מאסר, ולהפעיל את מלוא המאסר המותנה העומד נגדו במצטבר, ארבעה חודשים.
2. נאשם זה הורשע בעבירה של יידוי אבנים ביום 8.4.12, והוטלו עליו 31 ימי מאסר בפועל, ו-4 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים. 7 חודשים בלבד לאחר מכן, מצא נאשם זה לנכון לצאת שוב ליידות אבנים לעבר רכבים העוברים בכביש. נכונות זו, חודשים ספורים לאחר האירוע הקודם, אינה יכולה להישאר ללא מענה עונשי.
3. לאור האמור, לו דעתי הייתה נשמעת, היינו גוזרים על מוחמד חאמד עבד אלעזיז חאמד חמאמרה 7 וחצי שנות מאסר בגין תיק זה. יתר רכיבי העונש, והפעלת המאסר המותנה במצטבר, נראים לי צודקים. אין לי הערות בנוגע ליתר הנאשמים.

השופטת רס"ן הילית בר-און ביבר:

1. קראתי את חוות דעתו של חברי כבוד השופט שגוג, ואת הערותיו של האב"ד כבוד השופט ליברמן. לו דעתי הייתה נשמעת, מדרג הענישה בין הנאשמים היה שונה בחלקו מזה שהוצע על ידי חבריי. שכללתי גם אני את נתוני האירוע החמורים אל מול גילם ונתונייהם האישיים השונים של הנאשמים. לדידי סברתי כי יש לתת ביטוי רב יותר לעובדה שמדובר באירוע יידוי אבנים חמור מאוד – הן בנסיבותיו (אל עבר רכב הנוסע בכביש בין עירוני חשוך ומפותל, יידוי לעבר ארבעה רכבים שונים תוך פגיעה בהם, שימוש באבנים גדולות (לפחות אחת מהן, אשר גם ייצרה פגיעה משמעותית, הינה גוש

סלע כבד)), הן בתוצאותיו (אני מפנה לפגיעה החמורה על השלכותיה, שתוארה בפנינו בהקשר של הגברת ציונה קלה) והן בהתנהגות הנאשמים גם מיד לאחריו (אשר הבחינו בפגיעה אולם איש מהם לא עצר לסייע או לקרוא לעזרה, גם מרחוק.

2. במקרה זה יש כמובן לתת ביטוי לעובדה ששלושה מבין ארבעת הנאשמים היו קטינים בעת האירוע. אולם, משקל רב ומשמעותי יותר יש ליתן לצורך בהרתעה ולאינטרס הציבורי שבמניעת הישנותם של מקרים כאלה, אשר לא אחת גודעים חייהם של אנשים תמימים העוברים בדרכים או גורמים להם (ולמשפחותיהם) נזק רב המתבטא בנכות ובסבל. אני מפנה בהקשר זה לדבריו של בית המשפט הצבאי לערעורים בעניינו של **מוחמד אלוחש** (ע' 3567/09, מקרה דומה לעניינו אשר אוזכר לעיל) ולרמת הענישה שנקבעה שם.

3. סיכומו של דבר, לו דעתי הייתה נשמעת, הייתי גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

על נאשם מס' 1 - מוחמד חאמד עבד אלעזיז חאמד חמאמרה -

8.5 שנות מאסר לריצוי בפועל, ויחד עם הפעלת עונשו המותנה בן 4 חודשים במצטבר (מתיק יהודה 2120/12) – עונש כולל של 8 שנים ו- 10 חודשים.

זאת בהתחשב בכך שלנאשם זה, על אף גילו הצעיר, עבר קודם הנוגע ליידוי אבנים. יש לומר כי על אף שריצה עונש מאסר בפועל בגין עבירה דומה בעבר ועל אף עונש מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד כנגדו, לא הורתע הנאשם ושב ליידות אבנים תוך זמן קצר מעת שחרורו ממתקן הכליאה. בעניין זה מסכימה אני עם דעתו העקרונית של כבוד האב"ד, שלא די בהפעלה מצטברת של העונש המותנה, כי אם גם העונש בגין עבירה זו בבסיסו צריך להביא לידי ביטוי את עברו הפלילי של הנאשם.

על נאשם מס' 2 - ע"א חמיד ע"א חמיד סאמי חמאמרה -

10 שנות מאסר לריצוי בפועל.

נאשם זה היה בגיר בן למעלה מ- 20 בעת ביצוע העבירה. כמו כן, קיים לו עבר פלילי קודם בהקשר של היזק ציבורי וגניבה, הרשעה אשר כבר ריצה בגינה עונש מאסר בפועל של 5 חודשים, שנה קודם לאירוע שבתיק זה. על אף האמור, לא חזר הנאשם לניהול חיים נורמטיביים כי אם שב וסיבך עצמו גם באירוע הנוכחי.

על נאשמים מספר 3 ו- 4 – אסמאעיל איברהים עלי חמאמרה ורמאח יונס ע"א פתאח

חמאמרה-

7 שנות מאסר לריצוי בפועל.

בעניין זה אני מצטרפת לדעת חבריי השופטים, ונותנת יתר דגש לסוגיית השיקום של שני נאשמים אלה, אשר היו קטינים בעת ביצוע העבירה ואשר לא קיים להם עבר פלילי קודם.

בהקשר של כלל הנאשמים-

אני מצטרפת לשאר רכיבי הענישה כפי שקבע חברי כבוד השופט שגוג, רכיבים שעניינם מאסר מותנה וקנס.

לו הייתה נשמעת דעתי, הייתי מורה כי על כל אחד מן הנאשמים לשלם לנפגעת העיקרית בתיק, הגברת ציונה קלה, סכום פיצוי של 10,000 ₪. על אף שהתביעה לא ביקשה זאת, סברתי כי כך יש להורות לאור מה שהוכח בפנינו ומטעמי צדק.

סוף דבר

1. פה אחד אנו מטילים על אסמעיל חמאמרה ורמאח חמאמרה עונש של 7 שנות מאסר לריצוי בפועל.
2. ברוב דעות אנו מטילים על ע"א חמיד חמאמרה עונש של 8 וחצי שנות מאסר לריצוי בפועל.
3. בעניינו של מוחמד חמאמרה, על פי דין רואים את השופט אשר הציע את מידת העונש החמור ביותר, כאילו הצטרף לדעתו של שופט שהציע את ההצעה הקרובה ביותר להצעתו ועל כן, אנו מטילים עליו עונש של 7 שנים ו-10 חודשי מאסר בפועל סך הכל תוך הפעלת המאסר המותנה.
4. יתר רכיבי הענישה לארבעת הנאשמים, יהיו כפי שקבע השופט שגוג בחוות דעתו, אליה הצטרפו שני השופטים ההרכב הנוספים.

ניתן היום, 17/06/15, בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופט

נשיא

שופטת

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

מנחם ליברמן 4904/12-54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה